Jak jsou církve připraveny na konec státního příspěvku? Odpovědi sedmi diecézí, ČBK a ČCE

Magazín Christnet.eu oslovil v souvislosti s třetím dílem podcastu Uzly všech osm římskokatolických diecézí v Česku, Českou biskupskou konferenci a Českobratrskou církev evangelickou s otázkami o finanční soběstačnosti a budoucím hospodaření po skončení státního příspěvku na činnost církví. Odpovědělo sedm z osmi římskokatolických diecézí. ***Královéhradecké biskupství na otázky nereagovalo.*** *Odpovědi níže zveřejňujeme v původním znění. Redakčně jsme sjednotili pouze členění a typografii.*

Česká biskupská konference

Odpovídá **Monika Klimentová**, vedoucí oddělení komunikace.

1. Nakolik je katolická církev v ČR jako celek připravena na ukončení státního příspěvku na činnost v roce 2029? Má ČBK k dispozici souhrnné ekonomické prognózy či vyhodnocení připravenosti jednotlivých diecézí na rok 2030? Pokud ano, jaké jsou jejich hlavní závěry a konkrétní číselné ukazatele?

Katolická církev se na ukončení státního příspěvku systematicky připravuje, a to jak na úrovni České biskupské konference, tak především prostřednictvím jednotlivých diecézí, které samostatně odpovídají za své hospodaření.

ČBK má k dispozici interní ekonomické analýzy a prognózy a průběžně sleduje hospodaření diecézí. Dosavadní vývoj dává důvod předpokládat, že církev bude na ukončení státního příspěvku připravena. Cílem je zajistit dlouhodobě udržitelné financování její činnosti, zejména pokrytí mzdových nákladů, z vlastních zdrojů včetně výnosů z investic vytvářených mimo jiné z finančních náhrad za nevydaný majetek. Interní analytické a prognostické materiály nejsou určeny ke zveřejnění. Veřejně dostupné údaje o hospodaření a jeho vývoji lze nalézt ve výročních zprávách jednotlivých biskupství.

2. Existuje společná strategie katolické církve pro přechod k financování z vlastních zdrojů? Jakou roli v ní hraje spolupráce mezi diecézemi a případná solidarita mezi ekonomicky silnějšími a slabšími diecézemi?

Společným cílem je dlouhodobá ekonomická soběstačnost a odpovědná správa svěřeného majetku. Existují společná pravidla hospodaření, konkrétní ekonomické strategie však vytvářejí jednotlivá biskupství samostatně s ohledem na své odlišné výchozí podmínky, strukturu majetku a ekonomické možnosti.

Diecéze spolupracují, sdílejí zkušenosti a informace a zapojují se také do společných investičních projektů. Nejvýznamnějším z nich je Fond udržitelnosti Římskokatolické církve, investiční fond s proměnným základním kapitálem, a. s. Nabízí možnost investování do čtyř podfondů s různými investičními strategiemi a je otevřen i jiným než církevním subjektům. Využívá jej také Konference biskupů Slovenska.

Důležitou součástí spolupráce je solidarita. ČBK spravuje Solidární fond, do něhož podle stanoveného klíče přispívají všechny diecéze, ČBK a apoštolský exarchát. Prostředky fondu slouží k podpoře ekonomicky nejslabších diecézí a pomáhají zmírňovat důsledky nerovnoměrného rozložení zdrojů.

3. Jak ČBK přistupuje k transparentnosti a kontrole hospodaření katolické církve? Podporuje zveřejňování srovnatelných ekonomických údajů jednotlivých diecézí a společné standardy správy a kontroly církevního majetku?

ČBK podporuje transparentní hospodaření i společné standardy jeho vykazování a kontroly. Za tímto účelem zřídila Analytickou skupinu diecézí (ASD), která nastavila společné standardy ekonomického výkaznictví a průběžně kontroluje hospodaření diecézí.

Církevní subjekty podléhají příslušným právním předpisům České republiky, včetně pravidel pro vedení účetnictví, výkaznictví a zveřejňování ekonomických údajů. Hospodaření biskupství a řady dalších církevních subjektů navíc podléhá povinnému nebo dobrovolnému auditu.

Jednotlivé diecéze zveřejňují výroční zprávy o své činnosti a hospodaření. Vydávají také další informační materiály, v nichž vysvětlují, jak spravují svůj majetek a zajišťují prostředky pro duchovní, pastorační, vzdělávací a charitativní činnost.

Biskupství ostravsko-opavské

Odpovídá **Ondřej Elbel**, vedoucí tiskového odboru.

1. Nakolik je Vaše diecéze připravena na ukončení státního příspěvku v roce 2029? Předpokládáte, že od roku 2030 dokážete financovat svůj provoz a pastorační činnost z vlastních zdrojů?

Na ukončení státního příspěvku na mzdy duchovních se intenzivně připravujeme. Rozvíjíme hospodářskou činnost v oblastech lesního hospodaření, účelného nakládání s pozemky, finančních investic a v neposlední řadě v segmentu nájemního bydlení. Tento pestrý mix ekonomických činností již nyní přináší výnosy, ze kterých financujeme většinu provozních nákladů biskupství.

Významným krokem k udržitelnému hospodaření byl pro ostravsko-opavskou diecézi také vstup na platformu Donátor.cz, kde se již bezmála tři tisíce věřících z ostravsko-opavské diecéze rozhodlo stát členy velké rodiny malých dárců a přispívat na mzdy duchovních ve Fondu MOST. Věříme, že počet donátorů dále poroste.

2. Jaké budou hlavní zdroje financování Vaší diecéze po roce 2029? Jakou roli v nich budou hrát výnosy ze správy majetku a investic či příspěvky věřících?

Vždy se bude jednat o vyvážený mix výnosů z různých hospodářských aktivit, a to se zřetelí na dlouhodobý horizont jejich výnosu. Vedle finančních investic, konzervativnějšího lesního hospodaření a pachtování půdy ale pravidelně přistupujeme také k projektům jako např. prodej zasíťovaných pozemků ke stavbě, ze kterých pak můžeme investovat do dalších projektů.

Uvědomujeme si ale, že hospodaření církve vždy stálo, stojí a bude stát na podpoře ze strany věřících. To oni dávají veškeré hospodářské činnosti diecéze smysl. Jejich příspěvky (např. do Fondu MOST, ve sbírkách na církevní školství nebo ve prospěch farností) jsou pro nás nejcennější částí ekonomiky v diecézi. Příspěvky farností a donátorů do Fondu MOST v tuto chvíli pokryjí zhruba 25 % nákladů na mzdy duchovních.

3. Co považujete za největší ekonomickou výzvu Vaší diecéze v následujících letech? Plánujete v souvislosti s ukončením státního příspěvku nějaké konkrétní změny?

Výzvy v ekonomické oblasti přináší například klimatická změna, která postupně mění podmínky pro lesní hospodaření a přináší sucho nebo prudké změny počasí. Žijeme v diecézi, která před dvěma lety prožila povodně, které ukázaly, že se živly přírody nezastaví před žádným sebelépe připraveným ekonomickým projektem.

Další výzvou je budování mostů důvěry mezi biskupstvím, farnostmi a věřícími na společné cestě k udržitelnému hospodaření. Největší výzvu pro ekonomiku diecéze představuje postupný úbytek věřících – ne kvůli financím – ale kvůli jejich lidskému potenciálu, který je pro naše farnosti životodárný. Proto se snažíme dlouhodobě inovovat evangelizační a katechetické projekty, podporovat aktivní lidi ve farnostech, vzdělávat kněze a pastorační pracovníky.

Pokud je to možné, uveďte prosím také, jakou část předpokládaných provozních výdajů pro rok 2030 máte již dnes pokrytou očekávanými vlastními příjmy.

Z významné části již připraveni jsme. Zbylé tři roky (2027, 2028, 2029) nevnímáme jako sprint k rychlým výnosům, ale jako pokračování nastolené hospodářské strategie, která se dívá dál než pouze za rok 2030.

Biskupství litoměřické

Odpovídá ekonomka litoměřického biskupství **Zuzana Bumbová**.

1. Nakolik je vaše diecéze připravena na ukončení státního příspěvku v roce 2029? Předpokládáte, že od roku 2030 dokážete financovat svůj provoz a pastorační činnost z vlastních zdrojů?

Předpokládáme že ano, respektive nemáme v tomto ohledu moc na výběr. Litoměřická diecéze se na úplné oddělení od financí státu připravuje od okamžiku, kdy se stalo majetkové narovnání mezi státem a církvemi realitou. A celé dva roky mého působení v pozici diecézního ekonoma, tedy od nástupu biskupa Stanislava Přibyla do úřadu, se touto otázkou zabýváme intenzivně – na každodenní bázi.

Nemovitého majetku nevlastníme tolik, aby nás uživil. Součástí našeho „mixu“ jsou však i pachty z pozemků a lesů, vlastníme rekreační ubytovací zařízení, studentské bydlení, či

bytový dům, které generují příjem.

Především investujeme. Pracujeme s externími specialisty na interaktivních modelech, které nám ukazují alternativy budoucího hospodaření, jak vychází a jak bude vycházet při současných i budoucích příjmech z těchto našich investic, abychom měli financí dostatek. Peníze vkládáme zejména do akcií, cenných papírů, dluhopisů a budujeme si tak základ pro budoucí výnosy. Zásadním kritériem je, abychom „neprojídali" finanční náhradu, ale abychom na provozní výdaje využívali pouze výnosy z těchto finančních investic.

Průběžné výsledky – jak je patrné z výročních zpráv - nás vedou k mírnému optimismu, že financování provozu a pastorační činnosti z vlastních zdrojů po roce 2029 zvládneme.

2. Jaké budou hlavní zdroje financování vaší diecéze po roce 2029? Jakou roli v nich budou hrát výnosy ze správy majetku a investic či příspěvky věřících?

Jsme nepočetná diecéze. Nedělních účastníků bohoslužeb podle průzkumů nepřesahuje osm tisíc. Z toho vyplývá, že příspěvky věřících jsou v naší diecézi nosné zejména pro hospodaření jednotlivých farností. A jak ukazují údaje dohledatelné ve výročních zprávách, není to malá částka, ale na biskupství se dostává jen část z těchto peněz až ve formě odvodu do svépomocného fondu jako určitý podíl na solidaritě při financování celé diecéze. Minimálně polovina z této sumy (odvodu do svépomocného fondu), je zase redistribuována do farností, takže v ústředí zůstává jen jejich část, která bude významnou, nikoliv však klíčovou součástí financování celku.

Ve výročních zprávách jsou k dispozici konsolidované výsledky těchto příspěvků i další kompletní přehled našeho hospodaření. Z těchto veřejně dostupných údajů je zřejmé, že páteří hospodaření budou právě výnosy z investic finanční náhrady, které mají sloužit pro financování celé diecéze – a ty se odehrávají na úrovni biskupství a jeho rozpočtu.

3. Co považujete za největší ekonomickou výzvu vaší diecéze v následujících letech? Plánujete v souvislosti s ukončením státního příspěvku nějaké konkrétní změny?

Největší výzvou z mého úhlu pohledu ekonoma je údržba nemovitého majetku: kostely, kaple, farní budovy – a s nimi spojené náklady na stavební činnosti, na jejich údržbu a správu. Není hlavním posláním církve opravovat kostely. Chceme jít cestou předávání kostelů obcím, cestou hledání partnerů, kteří nám s údržbou a správou kulturního dědictví, pro které nemáme objektivně využití, pomohou. Na mnoha místech se nám to

daří – dosud se jedná řádově o osm desítek kostelů. Potřebujeme investovat do lidí, nikoliv do těchto staveb.

Momentálně máme modely financování, které ještě nejsou úplně definitivní, protože se s nimi stále pracuje. Ukazují však, že bychom měli tuto historickou změnu zvládnout. Podle těchto modelů však může nastat situace, že se objem příjmů vzápětí po skončení financování ze strany státu může dostat na rok - a v horším scénáři na dva roky - pod sumu výdajů. Hledáme tedy cesty, jak tento rozdíl vykrýt. Je mým úkolem spolu s Diecézní ekonomickou radou najít způsob, jak se v těchto rizikových dvou letech dostat minimálně na vyrovnané hospodaření.

Zde výroční zprávy: Dokumenty | Diecéze litoměřická

Arcibiskupství olomoucké

Odpovídá **Jiří Gračka**, tiskový mluvčí.

1. Nakolik je Vaše diecéze připravena na ukončení státního příspěvku v roce 2029? Předpokládáte, že od roku 2030 dokážete financovat svůj provoz a pastorační činnost z vlastních zdrojů?

Na pokles a následné ukončení státního příspěvku se připravujeme dlouhodobě už od schválení majetkového vyrovnání. Náš dlouhodobý finanční plán s tímto milníkem počítá a cílem je, abychom od roku 2030 dokázali provoz diecéze i pastorační činnost plně financovat z vlastních zdrojů a darů.

2. Jaké budou hlavní zdroje financování Vaší diecéze po roce 2029? Jakou roli v nich budou hrát výnosy ze správy majetku a investic či příspěvky věřících?

Hlavními zdroji našeho financování budou výnosy z hospodářské činnosti, tedy správy majetku – z lesnictví, zemědělství, nájmů nemovitostí a finančních investic. Druhým nezastupitelným pilířem jsou příspěvky věřících (dary, Fond Donátor). Zatímco hospodářská činnost kryje především systémový provoz, mzdy a údržbu, dary věřících směřují přímo do živé pastorace a chodu farností.

3. Co považujete za největší ekonomickou výzvu Vaší diecéze v následujících letech? Plánujete v souvislosti s ukončením státního příspěvku nějaké konkrétní změny?

Největší výzvou je pro nás vnější ekonomické prostředí – zejména výkyvy trhu (např. cen dřeva), inflace, ceny energií a dlouhodobá finanční náročnost péče o rozsáhlé sakrální dědictví. Reagujeme na to průběžnou racionalizací provozu, efektivnější správou majetku. Zabýváme se také dopadem sucha na hospodaření v lesích a na farmách – vedle ekonomiky nám záleží také na udržitelném hospodaření.

Pokud je to možné, uveďte prosím také, jakou část předpokládaných provozních výdajů pro rok 2030 máte již dnes pokrytou očekávanými vlastními příjmy.

Naše finanční modely jsou nastaveny tak, abychom do roku 2030 dosáhli vyrovnaného rozpočtu, nicméně reálná výše vlastních příjmů se odvíjí od aktuálního tržního vývoje v nadcházejících letech. Přehledy o našem hospodaření se všemi potřebnými informacemi pravidelně zveřejňujeme ve výročních zprávách na webu arcibiskupství (www.ado.cz/dieceze/dokumenty/vyrocni-zpravy).

Biskupství plzeňské

Odpovídá **Nicola Elisabeth Vejskalová**, vedoucí oddělení Press & PR.

Nakolik je Vaše diecéze připravena na ukončení státního příspěvku v roce 2029? Předpokládáte, že od roku 2030 dokážete financovat svůj provoz a pastorační činnost z vlastních zdrojů?

Plzeňská diecéze se na ukončení státního příspěvku připravuje v rámci svého dlouhodobého ekonomického plánování. Dosavadní ekonomické modely, představené také v průběhu diecézní synody, ukazují, že při naplnění předpokládaných podmínek by výnosy z hospodářské činnosti měly umožnit financování základních potřeb diecéze i po roce 2029. Současně si uvědomujeme, že dlouhodobá ekonomická udržitelnost není dána pouze dosažením určitého výnosu. Je třeba zohledňovat vývoj nákladů, potřeby pastorace, péči o majetek i odpovídající podmínky pro zaměstnance a duchovní.

Proto se v návaznosti na závěry diecézní synody zaměřujeme nejen na odpovědné hospodaření, ale také na postupné hledání udržitelných modelů financování a rozvoj dalších finančních zdrojů. Naší prioritou je, aby ekonomické zázemí umožňovalo diecézi dlouhodobě naplňovat její poslání.

Jaké budou hlavní zdroje financování Vaší diecéze po roce 2029? Jakou roli v nich budou hrát výnosy ze správy majetku a investic či příspěvky věřících?

Do budoucna počítáme s kombinací více zdrojů financování. Významnou roli budou hrát výnosy z odpovědné správy majetku a investic, ale také dary a příspěvky věřících, fundraising a další formy podpory konkrétních aktivit diecéze.

Jednou z ekonomických priorit, které vzešly z diecézní synody, je profesionalizace správy majetku, rozvoj etického dárcovství a vytváření stabilních a důvěryhodných finančních zdrojů.

Za důležité považujeme také posilování finanční spoluodpovědnosti věřících za život jejich farností. Ta však musí být spojena s transparentním hospodařením, otevřenou komunikací a důvěrou.

Nejde nám pouze o ekonomickou výnosnost. Majetek i finanční prostředky vnímáme především jako nástroje, které mají sloužit poslání Církve a lidem, mezi nimiž působí.

Co považujete za největší ekonomickou výzvu Vaší diecéze v následujících letech? Plánujete v souvislosti s ukončením státního příspěvku nějaké konkrétní změny?

Za jednu z největších výzev považujeme nalezení dlouhodobě udržitelné rovnováhy mezi ekonomickými možnostmi diecéze, péčí o svěřený majetek a zachováním jejího základního poslání.

Plzeňská diecéze spravuje také řadu historických a sakrálních objektů, jejichž údržba představuje významnou odpovědnost. Současně chceme vytvářet odpovídající podmínky pro duchovní, pastorační a další pracovníky a podporovat život místních společenství.

Konkrétní kroky již vycházejí z diecézní synody. Patří mezi ně postupná profesionalizace správy majetku, hledání udržitelnějších modelů financování farností, rozvoj fundraisingu, posilování vzájemné solidarity i citlivé přizpůsobování organizačních a pastoračních struktur.

Naším záměrem není pouze reagovat na ukončení státního příspěvku, ale využít toto období k promyšlené a odpovědné proměně fungování diecéze. Ekonomická stabilita

pro nás není cílem sama o sobě, ale předpokladem toho, abychom mohli i nadále naplňovat své poslání.

Pokud je to možné, uveďte prosím také, jakou část předpokládaných provozních výdajů pro rok 2030 máte již dnes pokrytou očekávanými vlastními příjmy.

Přesný poměr očekávaných vlastních příjmů a provozních výdajů pro rok 2030 v tuto chvíli nechceme předjímat. Vývoj hospodaření průběžně vyhodnocujeme a zároveň připravujeme změny, které mají přispět k jeho dlouhodobé udržitelnosti. Výslednou podobu financování ovlivní nejen vývoj příjmů, ale také postupné zavádění opatření vycházejících z diecézní synody.

Biskupství brněnské

Odpovídá **Anežka Benešová**, komunikační tým.

Nakolik je Vaše diecéze připravena na ukončení státního příspěvku v roce 2029? Předpokládáte, že od roku 2030 dokážete financovat svůj provoz a pastorační činnost z vlastních zdrojů?

Diecéze se zodpovědně připravuje na ukončení podpory státu již od roku 2013. Aktuální analýzy nám ukazují, že i přes mírnou ztrátu v roce 2030 nám výnosy z hospodářské činnosti doplněné o dary věřících pokryjí náklady spojené s životem diecéze.

Jaké budou hlavní zdroje financování Vaší diecéze po roce 2029? Jakou roli v nich budou hrát výnosy ze správy majetku a investic či příspěvky věřících?

Investice, které k soběstačnosti vedou, jsou zatím vesměs konzervativní, s požadavkem na dlouhodobý a stabilní výnos a malou míru rizika. Proto jsme se zaměřili převážně na akvizice nemovitostí, investice do akcií a dluhopisů prostřednictvím Fondu udržitelnosti Římskokatolické církve a v posledních letech taky na developerskou činnost.
Mimo jiné se věřící v naší diecézi už od roku 2017 svými dary podílejí na zajištění mezd pro kněží, a to prostřednictvím platformy Donator.cz. Za téměř 10 let její existence skrze ní pravidelně přispívá asi 11 000 lidí z celé diecéze. V roce 2025 byl jejich podíl na mzdách kněží již z 43 %. Do roku 2030 předpokládáme jak nárůst počtu donátorů, tak i navýšení jejich darů. Díky tomu by jejich příspěvky měly pokrýt mzdy kněží z více než 50 %. Zbývající část mezd a další provozní náklady budeme hradit z výnosů výše zmíněné hospodářské činnosti.

Co považujete za největší ekonomickou výzvu Vaší diecéze v následujících letech? Plánujete v souvislosti s ukončením státního příspěvku nějaké konkrétní změny?

Jednu z ekonomických výzev představuje údržba historického majetku, který je součástí našeho kulturního a společenského dědictví. Zejména se jedná o kostely a jiné sakrální objekty, které jsou často památkově chráněné a vyžadují nemalé investice. Často se jedná o objekty, které již společenství věřících k svému životu nepotřebuje a starost o ně je velmi ekonomicky nákladná
Další výzvu spatřujeme v tom, že je třeba pro udržitelnou službu církve a její další rozvoj nutné spolupracovat nejen s dobrovolníky, ale i zaměstnávat další pastorační pracovníky a zajistit jim důstojnou mzdu, díky které budou moci uživit svou rodinu, což zvyšuje celkové náklady.

Pokud je to možné, uveďte prosím také, jakou část předpokládaných provozních výdajů pro rok 2030 máte již dnes pokrytou očekávanými vlastními příjmy.

V letošním roce pracujeme s rozpočtem, ve kterém příspěvek státu na mzdy a provoz činí 19 % z provozních nákladů. Do roku 2030 musíme najít zdroje, které nám umožní tento příspěvek nahradit. Doposud se nám výpadek způsobený snižující se podporou dařilo vykrývat. I nadále je to součástí našeho dlouhodobého plánu a věříme, že se nám to podaří.

Arcibiskupství pražské

Odpovídá **Pavel Schrötter**, vedoucí komunikace, tiskový mluvčí.

1. Nakolik je Vaše arcidiecéze připravena na ukončení státního příspěvku v roce 2029? Předpokládáte, že od roku 2030 dokážete financovat svůj provoz a pastorační činnost z vlastních zdrojů?

Arcidiecéze se na tuto situaci dlouhodobě připravuje investicemi, jejichž výnos by měl od roku 2030 pokrýt naše potřeby, tedy zejména mzdy, náklady na údržbu majetku a především náklady na neziskovou činnost církve. Máme dlouhodobé strategické plány, které zahrnují zejména výnosy z nájemního bydlení, lesního hospodářství, pachtů a dalších pronájmů.

2. Jaké budou hlavní zdroje financování Vaší arcidiecéze po roce 2029? Jakou roli v nich budou hrát výnosy ze správy majetku a investic či příspěvky věřících?

Výnosy ze správy majetku budou hrát kalkulačně vyšší roli než příspěvky věřících. Příspěvky věřících jsou však mimořádně důležité, protože tím vzniká sounáležitost v rámci církve. Nelze jen čerpat z výnosu „dědictví otců".

Výdaje dělíme dle základních poslání církve: liturgia (kostely), diakonia (charita), koinonia – společenství (život farností, setkávání se, provoz komunitních center atd.) a martyria – svědectví, kam patří evangelizační projekty nebo církevní školství. Příspěvky věřících by měly směřovat především do oblasti diakonie a koinonie, do charity, do stavby a provozu komunitních center apod.
Chceme uplatňovat princip subsidiarity, že příspěvky věřících primárně slouží k pokrytí potřeb jejich farností a podpory dobročinných a charitativních projektů na místní úrovni.

3. Co považujete za největší ekonomickou výzvu Vaší arcidiecéze v následujících letech? Plánujete v souvislosti s ukončením státního příspěvku nějaké konkrétní změny?

Největší výzvou je spravovat svěřené majetky a finance účelně, účinně, hospodárně a především legálně, v souladu se světským i kanonickým právem.

Vedle těchto společných otázek: V jaké fázi je prověřování hospodaření a majetkových transakcí pražského arcibiskupství, které oznámil arcibiskup Stanislav Přibyl? Jaký je jeho rozsah, kdy lze očekávat výsledky a budou alespoň v souhrnné podobě zveřejněny?

Po nástupu arcibiskupa Stanislava Přibyla se jeho spolupracovníci seznámili s hospodářskou situací arcibiskupství, související dokumentací a zadali interní šetření ve spolupráci s externí advokátní kanceláří Seifert a partneři, která dosud s arcibiskupstvím nijak nespolupracovala a je nezávislá. Analýza v současnosti probíhá. V případě, že z výsledků šetření vyplyne závěr o možném podezření ze spáchání trestného činu, vzniku škody, či jiné právní závěry, bude arcibiskupství realizovat kroky v souladu s odbornými doporučeními.

Některé případy již prověřují orgány činné v trestním řízení. Policii poskytujeme plnou součinnost.

Jak bude arcibiskupství reagovat na výsledky prověřování svého hospodaření? Jaké konkrétní změny v systému schvalování a kontroly majetkových transakcí plánuje, aby předešlo podobným případům do budoucna? A bude v případě potvrzení významných finančních ztrát vyvozena odpovědnost vůči konkrétním osobám, případně podniknuty kroky k náhradě vzniklé škody?

Nově nastavujeme systém vícestupňové finanční kontroly, který podobným selháním předchází, zejména tím, že důsledně rozděluje odpovědnost a brání koncentraci moci v jedněch rukou.

Analyzujeme obchodní vztahy arcibiskupství, abychom ušetřili co nejvíc prostředků, které můžeme využít na prospěšné projekty, a to nejen duchovní, ale i v oblasti školství nebo charity. Chceme, aby církevní majetek sloužil nejen společenství věřících, ale celé společnosti. A abychom ho spravovali tak, aby tu byl i pro další generace, které přijdou po nás.

Jsme pouhými správci církevních financí nebo nemovitostí, nikoli jejich majiteli. A že máme velkou odpovědnost vůči věřícím, a proto budeme postupovat maximálně hospodárně, odpovědně a otevřeně.

Biskupství českobudějovické

Odpovídá **Stanislava Vitoňová**, tisková mluvčí.

1. Nakolik je Vaše diecéze připravena na ukončení státního příspěvku v roce 2029? Předpokládáte, že od roku 2030 dokážete financovat svůj provoz a pastorační činnost z vlastních zdrojů?

Na ukončení státního příspěvku se systematicky a dlouhodobě připravujeme. Naším cílem je zajistit ekonomickou soběstačnost a dlouhodobě udržitelné financování pastorační činnosti a dalších aktivit, které patří k poslání církve.

Základem této přípravy je zodpovědná správa majetku a vytváření vlastních zdrojů financování, včetně finančních investic. Vývoj hospodaření diecéze je průběžně vyhodnocován a zohledňován při ekonomickém plánování.

2. Jaké budou hlavní zdroje financování Vaší diecéze po roce 2029? Jakou roli v nich budou hrát výnosy ze správy majetku a investic či příspěvky věřících?

Výnosy ze správy majetku a finančních investic budou hlavními zdroji pro financování diecéze. Již nyní se snažíme, aby dosáhly takové výše, která by umožnila bezproblémový chod celé diecéze.

Zavedli jsme odvody farností z nájmů, pachtů a prodejů a tyto prostředky se vrací zpět do farností v podobě mzdových nákladů kněží, kteří ve farnostech slouží. K tomu nás vedla skutečnost, že majetek jednotlivých farností historicky sloužil k pokrytí provozních nákladů farnosti včetně platu duchovního. Taktéž se snažíme diverzifikovat investiční portfolio tak, aby případná ztráta jedné investice neohrozila chod diecéze.

Dary a příspěvky věřících jsou neméně důležitou součástí financování života místní církve. Jsou viditelným vyjádřením sounáležitosti s farní rodinou a celým společenstvím církve. Za nejdůležitější motivaci považujeme transparentnost hospodaření jednotlivých farností, proto dary věřících zůstávají ve farnostech, aby mohli mít přehled, jak se s finančními prostředky nakládá.

3. Co považujete za největší ekonomickou výzvu Vaší diecéze v následujících letech? Plánujete v souvislosti s ukončením státního příspěvku nějaké konkrétní změny?

Od samého začátku se snažíme snižovat náklady ve všech oblastech, zefektivnit práci a dobře rozlišovat z časového i ekonomického hlediska co je nutné a co může počkat. Hlavním ekonomickým tématem, které řešíme, je samozřejmě zajištění dlouhodobě udržitelného financování pastorační činnosti, zejména pokrytí mzdových nákladů. Druhým palčivým okruhem je zajištění financí na provozní výdaje a opravy far a kostelů, kdy se ve velké míře jedná o stavby s velkou architektonickou, historickou a kulturní hodnotou. V některých našich farnostech je však velmi malý počet věřících a kostely tam nejsou využívané k jejich původnímu účelu – tedy bohoslužbám. Takové kostely chceme postupně předávat obcím, které je dokážou využívat ve prospěch široké veřejnosti a zároveň zaručí, že sakrální stavby nebudou sloužit k účelům, které jsou v zásadním rozporu s jejich křesťanskými kořeny.

Českobratrská církev evangelická

Vyjádření poskytl **Jiří Hofman**, komunikace s veřejností a médii.

01. Nakolik je ČCE připravena na ukončení státního příspěvku na činnost v roce 2029? Předpokládáte, že od roku 2030 dokážete financovat svůj provoz a činnost z vlastních zdrojů? Jaká jsou v tomto ohledu největší rizika?

S ukončením příspěvku na činnost, který je primárně používán na mzdy farářů, počítáme už více než 10 let a řešíme to pomocí dvou základních opatření:
• roste spoluúčast jednotlivých farních sborů, tyto sborové příspěvky nyní dosahují více než 50 % výdajů na farářské mzdy a cílí 70 % mzdových nákladů v roce 2031 (vývoj příspěvku do personálního fondu i předpisy pro jednotlivé sbory lze vidět např. zde: srpf.evangnet.cz)
• podle inspirace od zahraničních církví (zejména ze Švýcarska) od roku 1993 tvoříme objem finančních prostředků, které se investují na finančních trzích a tím generují průběžné zisky – právě výnosy z dlouhodobého investování (včetně části finančních náhrad) budou krýt zbývajících 30 % nákladů na hlavní činnost církve (farářské mzdy)
Vzhledem k tomu, že finanční náhrady budou vypláceny až do roku 2042, rok 2029 pro nás neznamená žádný významný předěl, ani riziko. Hlavní riziko naší strategie spočívá v úspěšnosti dlouhodobých finančních investic, kde cílíme na výnos 3 % nad inflaci. Nakolik se to daří, o tom průběžně reportujeme např. zde:
• https://ustredicce.e-cirkev.cz/investice-pf/investicni-fondy
• www.canva.com/design/DAHKX-8fzng/V2jBn21SkmgL9Ai39N7o1A/view?embed (méně podrobně, více schematicky)
Obecně:
• schéma fungování personálního fondu je vidět zde (na 7. slidu): https://www.canva.com/design/DAHKX1KPNEo/BdabNcIeKBy8bZ7YAU78HA/view?embed
• celý systém finančních toků v církvi (v meziročním srovnání oproti r. 2024) pak zde: https://www.canva.com/design/DAHKNRkswf4/JN3orYDoG957gGyZBgS6EA/view?embed

02. Na letošním synodu zaznělo, že vlastní příjmy povšechného sboru již převýšily příjmy od státu. Jak se ČCE podařilo postupně nahrazovat klesající státní příspěvek vlastními příjmy? Jakou roli přitom hrají výnosy z investic a pronájmů, příspěvky jednotlivých sborů a fundraising? Co se vám v dosavadním hospodaření nejvíce osvědčilo?

Na první část Vašeho dotazu odpovídám u první otázky. Zatímco státní příspěvek na činnost se meziročně snižuje, příspěvek sborů na faráře se zvyšuje (viz slide č. 7 na www.canva.com/design/DAHKXvHSUqs/AzBfsud_3hgzKMjQ0NJmrw/view?embed).

Co se týče druhé části: snažíme se s majetkem hospodařit odpovědně, což v praxi znamená zejména:
• Farní sbory mají finanční disciplínu a postupně zvyšují své příspěvky na mzdy farářů.
• Máme funkční strategii pro finanční investice.
• Nakládáme s majetkem tržním způsobem – zejména v oblasti pronájmu nemovitostí. Pokud některé z nich pronajímáme mimo tržní úroveň (pro neziskové organizace, pro účely vzdělávání, sociální bydlení, bydlení studentů apod.), je to transparentní a předem komunikovaná forma podpory, o které víme a na níž je shoda.
• Snažíme se být co nejvíce úspěšní v získávání externích zdrojů (granty, dotace, dary).

03. Letošní synod podpořil vznik samostatné instituce pro správu nepotřebných nemovitostí jednotlivých sborů. Co konkrétně má tento krok přinést? Jak bude nová instituce fungovat a jakým způsobem má přispět k finanční udržitelnosti církve?

Cílem fondu je primárně snaha sejmout z farních sborů břemeno péče o nemovitosti, které dnes už nejsou využívány, a působí jako zátěž lidí v regionech (farářů i laiků, kteří pak věnují síly údržbě a správě budov, zatímco na primární činnost církve zbývá o to míň energie, sil, prostředků).
Pointa organizace tkví zejména ve čtyřech základních rovinách:
• Nabídnout sdílenou expertní znalost (zatímco jeden farní sbor profesionály nezaplatí, celocírkevní sdílená úroveň to dokáže).
• Odhalit možný potenciál staveb a rozvinout jej, dokud je to možné. Jinak řečeno: co nejlépe je zhodnotit v daném místě i čase (a to jednoznačně i za cenu možného prodeje).
• Nabídnout nadregionální synergii (např. prodejem jedné nevyužívané budovy dokážeme dát finanční podporu jiné, kde je naopak velký smysl a potenciál, ale chybí prostředky).
• Symbolická i faktická podpora regionů v jejich úsilí.

04. Co by si podle Vás mohly ostatní církve, včetně katolické, vzít ze zkušeností ČCE s přechodem k finanční samostatnosti? Jakou roli v tomto procesu hraje transparentnost hospodaření a zapojení místních sborů do rozhodování o financích?

Bereme to s pokorou, sami se učíme, inspirujeme se v zahraničí (u partnerských církví). Těší nás, že např. co do efektivizace provozu můžeme být v něčem naopak už inspirací i my pro ně (zejména pokud jde o redukci provozních výdajů, digitalizaci centrálních

církevních agend, odstranění sentimentů v podobě „desítky let trvajících daností“, se kterými zdánlivě nelze hnout apod.).

Mám-li identifikovat tři klíčové předpoklady, bez kterých se to neobejde, byly by to zřejmě:
• Dlouhodobé plánování s výhledem na 30 a více let a jeho transparentní komunikace v církvi. Základní informace o hospodaření sborů i celé církve jsou dostupné komukoli.
• Finanční samostatnost a odpovědnost jednotlivých farních sborů. Převzetí (spolu)odpovědnosti jednotlivců za celou církev. Systém správy naší církve umožňuje voleným zástupcům (poslancům synodu) nejen kontrolovat hospodaření církve ale podílet se na formování jeho strategie.
• Využívání odborných kompetencí členů církve i externích odborníků. A určitá pružnost a odvaha podívat se na věci jinak, nově, bez zatížení historickými danostmi.
Budu vděčný také za případné doplnění konkrétních číselných údajů, zejména o současném podílu státních prostředků a vlastních příjmů na financování ČCE.
Snažil jsem se o to zejména prostřednictvím linků na infografiky, které jsme připravovali pro letošní synod, a které obsahují konkrétní čísla a statistiky či srovnání. Souhrnně ty infografiky najdete i v tomto článku:
https://synod.e-cirkev.cz/zpravy-ze-synodu/2026/sledujte-online-reportaz-z-druheho-dne-synodu-2026-patek